

Balogh Rozália 1908. szept. 2-án az erdélyi Kézdivásárhelyen született dr. Balogh Vendel (1856-1917) ügyvéd és Novák Teréz (1876-1938) tanítónő gyermekeként. Az édesanyja részéről volt magyarörmény. Apai nagyapja Balogh Ignác 1848-as főhadnagy volt.

Egész fiatalon tanulta ki a női divatszabászatot és utána Kolozsvár legjobb divatszalonjába került. A kolozsvári évek után egy ideig Kézdin dolgozott saját szalonjában, de miután 1933-ban férjhez ment Fodor Istvánhoz, nem sokkal később Brassóban helyezkedett el, mint szabásznő egy híres szalonban, ahol megszerezte a szakma minden gyakorlatát. Az 1940-es fordulat után Budapestre akartak költözni, de ez nem sikerült és végül is Kolozsváron maradtak 1944-ig. Az összeomlás után végleges elhatározással Budapestre telepedtek át, azzal a szándékkal, hogy itt majd saját szalont nyithat. A háború után nagyon nehezen tengették életüket, de végül is kemény munkával átvészelték a nehéz éveket. Az 56-os forradalom után még gondoltak a disszidálásra is, de végül lemondtak róla. Férje 1965-ben halt meg és 6 évi özvegyiség után férjhez ment Cserhalmi Lajoshoz, aki pár évvel később, 1980-ban hirtelen meghalt. Ekkor Baby már nyugdíjas volt, de nyugdíja mellett még a 90-es évek közepén is működtette híres szalonját. Nagyon híres volt a szakmájában.

De nem csak ettől lett Ő híres, hanem attól, hogy anyai nagynénje, Novák Mária (1881-1975) alias „Tántika” egy szakácskönyvet adott ki „Baby szakácskönyve” címen, amelyben Ő volt a címzett. (A könyv második bővített kiadása 1937-ben jelent meg Kolozsváron 416 oldalon a Minerva Rt. gondozásában). Ennek kapcsán jelent meg az EÖGYKE elmúlt évi októberi számában azzal a könyvvel kapcsolatos észrevételem, amelyet a csíkszeredai Pallas Kiadó jelentetett meg „Marcsa néni szakácskönyve” címen. Ez a könyv nem más, mint a „Baby szakácskönyve” egyfajta másolt formája és itt semmibe se vették a szerzői jog bármilyen etikai kódexét, sőt még annyira se érdemesítették az idős Baby-t, hogy felkeressék és bocsánatot kérjenek tőle.

A Pallas Kiadó a sok díjkiosztása és öntömjénezése mellett, vajon saját magának milyen díjat osztana ki ezért az olcsó tettéért. Most már sajnos nincs is többet ki reklamáljon ezekért a dicstelen esetekért. De minek is keressük az igazságot, ha manapság a Wass Albert igazságát se tudjuk megtalálni!!

„Baby néni” Erdély szülöttje volt és annak is maradt szívében-lelkében örökre. Szülővárosát se tudta feledni egy percre sem, gondolatai mindig e széleken mozogtak egész életében. Munkás életét bizonyos optimizmus hatotta át és ez abból is látszott, hogy szabad idejét igyekezett saját művelődésére fordítani az irodalmi, avagy a kulturális berkekben. Sajátos műveltsége az utazásaiból is adódott, hiszen pl. franciául anyanyelvi szinten beszélt.

A Gondviselés jóvoltából megismerhettem, beszélhettem vele hosszú életéről, amelyet többször is megköszönt az Istennek. Emléke legyen áldott, az Úr adjon örök nyugalmat neki!

Száva Tibor Bécs, 2005. márc. 3

* * *

Tánccal és Wass Albert üzenetével ünnepeltek

Szamosújvár

Az 1848-as forradalom és szabadságharc emléknapiján a szamosújváriak is bekapcsolódtak a Kolozs megyei rendezvények sorozatába. Idén, a helyi RMDSZ és a Téka Művelődési Alapítvány által szervezett ünnepi előadáson, a mintegy 150 fellépő gyerek és fiatal városunk magyarságának nagy részét bevonta a március 15-i megemlékezés hangulatába.

A református ünnepi istentiszteletet követő rendezvényt Török Bálint alpolgármester nyitotta meg, aki beszédében kiemelte a magyarság történelmének jelentős eseményeit, amelyek üzenete a mának szól. A fiatalok szerepét hangsúlyozta, megemlítve a helyi cserkészcsapat vasárnapi koszorúzási ünnepségét és a társszervező „tékások” munkáját is.

Ezt követően **Wass Albert** még ki nem adott kéziratából olvasták fel az író március 15-i üzenetét, ebben gondolatait a fiatalokhoz intézte: „Éltrevalók vagytok. Éltrevalóbbak, mint mi voltunk a ti korotokban. Okosabbak is vagytok, óvatosabbak és mértékletesebbek. Megértőbbek egymással és idegen ajkú embertársaitokkal szemben. Az élet tanított meg erre. Látóköri tők szélesebbre tágult a történelem viharverése folytán. Minden lehetőségetek megvan ahhoz, hogy egy okosabb, emberibb és talán szebb világot építsenek föl magatok köré, mint amilyen a mienk volt.”

Az előadáson először az óvodások léptek színpadra: előbb a 7-es számú óvoda, majd a 6-os számú napközi apróságai. Táncaikat hatalmas tapsal jutalmazta a közönség. A 2-es számú iskola V-VI. osztályosai és

a Petru Maior-líceum diákjai verses-énekes összeállításokkal léptek fel. A IV. osztályosok az Éljen a szabadság! című jelenetet mutatták be. Széki táncrendet láthattunk a hatodikosok, szatmári verbunkot és csárdást a Kaláka néptáncgyűttes előadásában. A bemutatott műsorszámok a felkészítő pedagógusok alapos és lelkes munkáját is tükrözték, amelyért a szervezők ezúton is köszönetüket fejezik ki. A záróakkord a Szikra Együttes és a kériői fiataloké volt. Zenés összeállításukban Kormorán-dalok hangzottak el, de a közönség lelkes tapsa más kedvelt dalokat is elővarázsolt tarsolyukból.

A résztvevők számára a tartalmas és változatos műsor után még igazabbakká váltak Wass Albert következő sorai: „Nekünk, magyaroknak, az Úristen különösen gazdag és színes örökséget adott. Az egész világon egyedül ez a mienk.”

Fodor Emőke
(Szabadság 2005. március 18.)

* * *

Akiknek Szamosújvár tiszteleg

A szamosújvári 51. számú „Czetz János” cserkészcsapat szerkesztésében és gondozásában, március 15. tiszteletére érdekes és ugyanakkor hasznos útmutató jelent meg. Túl 1848 szellemiségén és jelentőségén, a szerzők, akik ezúttal is kitettek magukért, röviden bemutatják a szabadságharcosok helyi síremlékeit, helytörténeti értékeit. Az olvasók megismerkedhetnek, többek között Adler Szeverin német származású honvédszázados, Ornstein József honvédőrnagy, Hermann János huszárőrmester, Giovanni Battista lándzsás lovaskapitány és Rózsa Sándor sírjaival. A kiadvány ugyanakkor bemutatja a szabadságharc legelső szamosújvári mártírját, Novák Tivadart, és olvashatjuk Raff László cserkészvezető gondolatait, Mit üzen 1848 idusának szellemisége címmel.

Erkedi Csaba (Szabadság 2005. március 16.)

* * *

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagjainak
DÍJMENTES szaktanácsadás

- építészeti,
- statikai
- és ingatlanügyekben.

30 éves tapasztalattal rendelkező okleveles építőmérnök, a Magyar Mérnöki és Építész Kamara tagja. Elérhetőség: tel/fax:209 2478

* * *

Czetz Jánosra emlékeztek Pécsen

A Pécsi Magyar-Spanyol Társaságtól március 8-ai klubestjükre szóló meghívót kaptunk a Civil Közösségek Háza Előadó termébe (Pécs, Szt. István tér 17.). Mint később megtudtuk, a Társaság elnöke Nagy Sándorné, Szilágyi Margit férjével együtt több évet töltött Argentínában, ott találkozott a Szabadságharc bukása után Argentínába emigrált Czetz János nevével. Róla, a szabadságharc legfiatalabb tábornokáról, az argentin tisztképző katonai akadémia létrehozójáról és első igazgatójáról emlékeztek meg a klubest keretében. A rendezvényt Prof. Dr. Fischer Ferenc, a Pécsi Tudományegyetem Újkori Történeti Tanszékének, és Spanyol Tanszékének vezetője nyitotta meg. Meleg hangú megnyitójában személyes élményeiről is beszámolt, melyből képet alkothattunk arról, milyen tiszteletben tartja az argentin nép és a hadsereg Czetz Jánost, a magyar szabadságharc - hazánkban már csaknem elfelejtett - tábornokát. Ezt követően a Társaság elnöke tartotta meg előadását, melyben részletekig menően ismertette Czetz János kalandos életútját az erdélyi Gidófalvától - kisgyermek korától - egészen nagy ívű pályájának végéig, 1904. szept. 6-án Argentínában bekövetkezett haláláig. Az előadás alatt körbejárt a hallgatóság között Czetz Jánosnak a buenos - airesi katonai akadémia dísztermében látható olaj portréjáról készült nagyméretű fényképe, melyet az ottani Magyar Nagykövetség ebből az alkalomból küldött el a Társaságnak. A rendezvényt még színebbé tette a „Magyarország az én Hazám” népdalok közzétételének, akik népviseletbe öltözve szabadságharcos katonadalokat adtak elő, Faltysné Újvári Anna néprajzkutató, a Magyar Kultúra Lovagja, a Társaság titkára vezetésével. Végezetül hozzászólások és beszélgetés következett, majd üdítővel, sü-